

Evangelija pagal Luką

¹ Kadangi daugelis užsiėmė iš eilės išdėstyti nupasakojimą apie tuos dalykus, *kuriais mes visiškai tikime ² lygiai taip, kaip perdavė mums tie, kurie nuo pradžios savo akimis matė ir buvo tapę žodžio †patikėtiniai, ³ atrodė gerai ir man, ‡akylai sekusiam visus *tuos* dalykus su didžiu tikslumu nuo pat pradžios, nuosekliai surašyti tau, prakilnusiis Teofiliau, ⁴ kad iš arti pažintum šužtikrintumą *pranešimų, kurių esi pamokytas. ⁵ Judėjos karaliaus Erodo dienomis buvo tam tikras kunigas, vardu Zacharijas, iš Abijos skyriaus ir jo žmona iš Aarono dukterų, o jos vardas *buvo* Elžbieta. ⁶ Ir jie abu buvo teisūs prieš Dievą, besivaikščiojantys pagal visus Viešpaties įsakymus ir †nuostatus, nepeiktini. ⁷ Ir ‡jie neturėjo vaikų, nes Elžbieta

* **1:1** „kuriais mes visiškai tikime“ – Arba „kurių esame visiškai įtikinti“, „kuriais mūsų tarpe (gretose) yra visiškai įtikėta“. † **1:2** „patikėtiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „pavaldiniai“. ‡ **1:3** „akylai sekusiam visus *tuos* dalykus su didžiu tikslumu nuo pat pradžios“ – Arba „nuo pat pradžios puikiai pažinusiame visus *tuos* dalykus su didžiu tikslumu“. § **1:4** „užtikrintumą“ – Arba „tikrumą“, „saugumą“, „patikimumą“; žodis rodo į visišką patvarumą, kad niekaip neįmanoma, jog Teofilui perduotos žinios būtų neteisingos, nevertos pasitikėjimo.

* **1:4** „pranešimų“ – gr. λογος „logos“ (dgs.); žodis gali reikšti ir „žodžių“, „reikalų“, „žinių“ ir t. t. † **1:6** „nuostatus“ – Arba „teisumą apibrėžiančias taisykles“. ‡ **1:7** „jie neturėjo vaikų“ t. „jiems nebuvo vaiko“.

buvo nevaisinga, ir jie abu buvo sulaukę senyvo amžiaus. ⁸ Ir įvyko *šitaip*, kad, jam beatliekant kunigo tarnystę Dievo akivaizdoje pagal jo skyriaus eilę, ⁹ vadovaujantis kunigo tarnystės papročiu, sprendžiančio sutartinio ženkle būdu Šjam teko deginti smilkalus, įėjus į Viešpaties šventyklą. ¹⁰ Tuo tarpu, smilkymo valandą visa žmonių minia meldėsi lauke. ¹¹ Ir jam pasirodė Viešpaties angelas, stovintis smilkalų aukuro dešinėje. ¹² O Zacharijas, *jį* pamatęs, krūptelėjo, ir pagavo *jį* išgąstis. ¹³ Bet angelas jam tarė: „Nebijok, Zacharijau, nes tavo malda išklaudyta, ir tavo žmona Elžbieta pagimdys tau sūnų, ir tu pavadinsi *jį* vardu Jonas. ¹⁴ Bus džiaugsmo tau, net dziūgavimas, ir daugelis džiaugsis jo gimimu, ¹⁵ nes jis bus didis Viešpaties *akyse. Jis ir būtinai neturės gerti vyno bei stipraus gėrimo, †ir bus pripildytas Šventosios Dvasios iš *pat* savo motinos iščių. ¹⁶ Ir daugelį Izraelio vaikų jis atvers į Viešpatį, jų Dievą. ¹⁷ Ir jis eis pirma jo su Elijo dvasia ir galybe, kad atverstų tėvų širdis į vaikus ir neklusniuosis į teisiųjų išmintį, kad prirengtų Viešpačiui išsamiai paruoštų ‡žmonių.“ ¹⁸ Bet Zacharijas tarė angelui: „Kaip aš tai žinosiu? Juk aš esu senas žmogus ir mano žmona sulaukusi senyvo amžiaus.“ ¹⁹ O angelas atsakydamas jam tarė: „Aš esu Gabrielius, kuris stoviu Dievo akivaizdoje, ir esu atsiųstas kalbėti tau ir tau pranešti

Š 1:9 „jam teko“ – Arba „jam buvo skirta“. * 1:15 „akyse“ – Arba „akivaizdoje“. † 1:15 „ir“ – Arba „bet“, „taip pat“. Plg. Ef 5:18. ‡ 1:17 „žmonių“ – Gr. kuop. vns.; plg. Lk 1:10 ir kt.

šias geras žinias. ²⁰ Ir štai tu būsi nebylys, Štai yra negalėsi kalbėti iki dienos, kurią tai įvyks, nes nepatikėjai mano žodžiais, kurie išsipildys savo metu.“ ²¹ *Tuo tarpu žmonės laukė Zacharijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai užtrunka šventykloje. ²² Bet išėjęs, jis negalėjo jiems kalbėti, ir jie suprato, kad jis buvo matęs regėjimą šventykloje. Ir jis aiškinosi jiems †gestais ir pasiliko nebylus. ²³ Ir taip įvyko, kad pasibaigus jo tarnystės dienoms, jis parėjo namo. ²⁴ Ir po tų dienų jo žmona Elžbieta tapo nėščia ir penkis mėnesius slėpėsi, sakydama: ²⁵ „Taip Viešpats su manimi pasielgė tomis dienomis, kuriomis jis pažvelgė į mane, kad nuimtų mano negarbę tarp žmonių.“

²⁶ Ir šeštąjį mėnesį angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, vadinamą Nazaretu, ²⁷ pas mergelę, †pažadėtą į žmonas vyrui iš Dovydo namų, kurio vardas buvo Juozapas; o mergelės vardas buvo Marija. ²⁸ Atėjęs pas ją, angelas tarė: „Sveika, malone apdovanotoji! Viešpats su tavimi! Palaiminta tu tarp moterų! ²⁹ Ir jį pamačiusi ji labai susijaudino dėl jo pasakymo ir galvojo sau, kas tai turėtų būti per pasveikinimas. ³⁰ O angelas jai tarė: „Nebijok, Marija, nes radai malonę pas Dievą! ³¹ Ir štai tu pradėsi savo iščiose ir pagimdysi sūnų, ir pavadinsi jį vardu Jėzus. ³² Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi, ir Viešpats

Š 1:20 „tai yra“ – Arba „ir“. * 1:21 „Tuo tarpu“ – Arba „Ir“. † 1:22 „gestais“ – Arba „mostais“. ‡ 1:27 „pažadėtą vyrui į žmonas“ – Arba „pažadėtą pagal susitarimą duoti vyrui į žmonas“.

Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą, ³³ ir jis karaliaus Jokūbo namams per amžius, ir jo karalystei nebus galo.“ ³⁴ Tuomet Marija tarė angelui: „Kaip tai bus? Nes Šnepažįstu vyro.“ ³⁵ O angelas atsakydamas tarė jai: „Ant tavęs nužengs Šventoji Dvasia, ir Aukščiausiojo jėga pridengs tave šešėliu; todėl *kas gims iš tavęs – tas, kas šventas, – bus vadinamas Dievo Sūnumi. ³⁶ Ir štai tavo giminaitė Elžbieta, ji taip pat pradėjo sūnų savo senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas jai, kuri buvo vadinama nevaisinga, ³⁷ nes Dievui †nieko ‡nėra neįmanomo.“ ³⁸ Štada Marija tarė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man pagal tavo žodį.“ Ir angelas nuo jos pasitraukė.

³⁹ Ir tomis dienomis Marija atsikėlė ir skubiai nukeliavo į kalnyną, į *vieną iš Judo miestų, ⁴⁰ ir įėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elžbietą. ⁴¹ Ir taip įvyko, kad Elžbietai išgirdus Marijos pasveikinimą, jos iščiose šoktelėjo kūdikis, ir Elžbieta tapo pripildyta Šventosios Dvasios ⁴² ir ji garsiai sušuko ir tarė: „Palaiminta tu tarp moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius! ⁴³ Ir iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina †ateina pas mane?! ⁴⁴ Nes štai vos tik

Š 1:34 „nepažįstu vyro“ – Arba „neturiu santykių su vyru“. Plg. Prd 4:1. * 1:35 „kas gims iš tavęs – tas, kas šventas, –“ – Arba „šventas iš tavęs gimusysis“. † 1:37 „nieko“ – Arba „jokio žodžio“. ‡ 1:37 „nėra“ – T. „nebus“. Š 1:38 „Tada“ – Arba „Ir“. * 1:39 „vieną iš Judo miestų“ – Žodis „viena“ reikalinga, kad lietuvių k. skaitytojui neatrodytų, kad tebuvo tik vienas miestas tame kalnuotame krašte. † 1:43 „ateina“ – T. „ateitų“.

tavo pasveikinimo balsas pasiekė mano ausis, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis mano iščiose. ⁴⁵ Ir palaiminta ta, kuri tikėjo, †kad Šįvyks *tai, kas jai Viešpaties pasakyta.“ ⁴⁶ O Marija prabilo: „Mano siela †apskelbia Viešpaties didingumą, ⁴⁷ ir mano dvasia džiūgauja Dievu, mano Išgelbėtoju, ⁴⁸ nes jis atsižvelgė į savo tarnaitės žemą luomą. Juk štai nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta, ⁴⁹ nes didžiųjų dalykų padarė man Galingasis, ir jo vardas yra šventas, ⁵⁰ ir jo gailėstingumas trunka per kartų kartas tiems, kurie jo bijosi. ⁵¹ Jis savo ranka parodė galybę; jis išsklaidė tuos, kurie didžiuojasi savo širdies protavimu; ⁵² jis numetė valdovus nuo sostų ir išaukštino žemuosius; ⁵³ jis pripildė alkstančius gėrybėmis, o turtuolius paleido tuščiomis; ⁵⁴ jis padėjo savo tarnui Izraeliui, prisimindamas gailėstingumą, ⁵⁵ kaip jis kalbėjo mūsų tėvams, Abraomui, ir jo †palikuonims per amžius.“ ⁵⁶ Ir Marija pasiliko pas ją apie tris mėnesius ir sugrįžo į savo namus.

⁵⁷ O Šelžbietai suėjo laikotarpis iki gimdymo, ir ji pagimdė sūnų. ⁵⁸ Ir jos kaimynai bei giminės išgirdo, kad Viešpats didino jai *parodytą* savo gailėstingumą, ir jie džiaugėsi kartu su ja. ⁵⁹ Ir taip įvyko, kad aštuntąją dieną jie atėjo vaikelio

‡ 1:45 „kad“ – Arba „nes“. § 1:45 „įvyks“ – Arba „bus užbaigta“. * 1:45 „tai“ – T. „dalykai“ t. y. dgs. † 1:46 „apskelbia Viešpaties didingumą“ – Arba „skelbia Dievą esant didį“; t. „didina Viešpatį“. ‡ 1:55 „palikuonims“ – T. „sėklai“; arba „ainijai“. § 1:57 „Elžbietai suėjo laikotarpis iki gimdymo“ – T. „Elžbietai išsipildė laikotarpis gimdyti“.

apipjaustyti ir ketino jį pavadinti tėvo vardu, Zachariju. ⁶⁰ O atsiliepdama jo motina tarė: „Ne! Priešingai, jis turi būti pavadintas Jonu.“ ⁶¹ Ir jie tarė jai: „Nėra nė vieno tavo giminėje, kuris vadinasi šiuo vardu.“ ⁶² Ir jie jo tėvui parodė *gestų *paklausdami*, kaip jis norėtų jį pavadinti. ⁶³ Ir paprašęs rašomosios lentelės jis užrašė †štai ką: Jo vardas yra Jonas. Ir visi stebėjosi. ⁶⁴ Ir tuoj pat jo burna atsivėrė ir jo liežuvis *atsirišo*, ir jis ėmė kalbėti laimindamas Dievą. ⁶⁵ Ir visus jų kaimynus apėmė baimė, ir visame Judėjos kalnyne vis buvo kalbama apie visus šiuos dalykus. ⁶⁶ Ir visi girdėjusieji dėjosi *tuos dalykus* į savo širdis, sakydami: „Kas gi bus iš to vaiko?!“ Ir †Viešpaties ranka buvo su juo.

⁶⁷ Ir jo tėvas Zacharijas tapo pripildytas Šventosios Dvasios ir pranašavo, sakydamas: ⁶⁸ „Tebūna palaimintas Viešpats, Izraelio Dievas, kadangi Špagalbon aplankė ir *išpirko savo †žmones ⁶⁹ ir išskėlė mums †išgelbėjimo ragą

* **1:62** „gestų“ – Arba „mostų“. † **1:63** „štai ką“ – T. „sakydamas“. † **1:66** „Viešpaties ranka buvo su juo“ – Plg. Apd 11:21. § **1:68** „pagalbon aplankė“ – Tas pats gr. žodis vartojamas Lk 1:78 eilutėje. * **1:68** „išpirko savo tautą“ – T. „savo tautai atliko išpirkimą“. † **1:68** „žmonės“ – Gr. kuop. vns. Arba „tautą“, kadangi „Dovydo namai“ yra minimi 69-oje eilutėje; žodis „žmonės“ pasirinkta dėl gr. k. žodžio vartosenos Lk 1:10, 17, 21, 77 eilutės; į gr. k. žodžio semantinį diapazoną įeina ir „žmonės“ ir „tauta“. † **1:69** „išgelbėjimo ragą“ – Čia vartojamas žodis „ragas“ yra hebraizmas, kuris reiškia galybę, galią, jėgą; Dievas mums davė galingą išgelbėjimą, o Jo išgelbėjimas yra pats Jis (Lk 1:76 „Viešpats“), kuriam Jonas paruoš kelią.

savo tarno Dovydo namuose, ⁷⁰ kaip jis Šnuo senų senovės *kalbėjo savo šventųjų pranašų burna, ⁷¹ †jog *mus* išgelbės nuo mūsų priešų ir iš rankos visų tų, kurie mūsų nekenčia, ⁷² kad ‡parodytų gailestingumą mūsų tėvams, Štai yra, kad atsimintų savo šventąją sandorą, ⁷³ *priesaiką, kurią jis davė mūsų tėvui Abraomui, ⁷⁴ kad jis duos mums, išvaduotiems iš mūsų priešų rankos, be baimės jam tarnauti ⁷⁵ †šventume ir teisume jo akivaizdoje per visas mūsų gyvenimo dienas. ⁷⁶ O tu, vaikeli, būsi vadinamas Aukščiausiojo pranašu, nes eisi pirma Viešpaties veido paruošti jo kelius, ⁷⁷ duoti jo žmonėms ‡pažinti išgelbėjimą jų nuodėmių atleidimu ⁷⁸ per mūsų Dievo gailestingą Šgiliaširdiškumą, *dėl kurio mus

§ 1:70 „nuo senų senovės“ – Arba „nuo amžinybės“, „nuo amžių pradžios“; ta pati gr. frazė vartojama Apd 3:21, 15:18. * 1:70 „kalbėjo“ – Arba „pranešė“ (atkreiptinas dėmesys, kad ⁷¹ eilutė gr. k. prasideda nuo žodžio „išgelbėjimą“, tai būtų „pranešė išgelbėjimą“). † 1:71 „jog *mus* išgelbės“ t. „išgelbėjimą“. ‡ 1:72 „parodytų“ – T. „įgyvendintų“, „darytų“. § 1:72 „tai yra“ – Arba „ir“. * 1:73 „priesaiką, kurią jis davė“ t. „priesaiką, kurią jis prisiekė“. † 1:75 „šventume ir teisume“ – Žr. panašią frazę Ef 4:24. ‡ 1:77 „pažinti išgelbėjimą“ – T. „išgelbėjimo pažinimą“. § 1:78 „giliaširdiškumą“ – Gr. σπλάγχθων (splanchnon); t. „viduriai“, „žarnos“; arba „palankumo jausmus“, „geranoriškumo jausmus“, „giliausius jausmus“. Žodis vartojamas 11 k. NT: Lu 1:78; Apd 1:18; II Kor 6:12,7:15; Flp 1:8, 2:1; Kol 3:12; Flm 7, 12, 20; I Joh 3:17. * 1:78 „dėl kurio“ – Arba „kuriame“, „kuriuo“, „kuriuo vadovaudamasis“.

†aplankė Šviesos Brėškimas iš aukštybių, ⁷⁹ kad apšviestų sėdinčius tamsoje ir mirties šešėlyje, kad nukreiptų mūsų kojas į ramybės kelią.“ ⁸⁰ Ir vaikas vis augo, taip pat Švis stiprėjo dvasia ir buvo dykumose iki pat savo atskleidimo Izraeliui dienos.

2

¹ Ir įvyko tomis dienomis, kad išėjo ciesoriaus Augusto įsakas, kad visas *pasaulis užsirašytų apmokestinimui. ² (†Toks pirmasis surašymas apmokestinimui įvyko Siriją valdančiajam Kvirinui *dalyvaujant*.) ³ Ir visi ėjo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. ⁴ Ir Juozapas irgi ėjo iš Galilėjos, iš Nazareto miesto, aukštyn į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, – nes jis buvo iš Dovydo namų ir giminės, – ⁵ užsirašyti kartu su žmona Marija, – jam pažadėta į žmonas, – *kuri* Šbuvo stora dėl nėštumo. ⁶ Ir įvyko taip, kad jiems ten esant, *nėštumo* dienos

† **1:78** „aplankė“ – Žr. Lk 1:68 (tas pats gr. žodis). Minėtas aplankymas yra su tikslu teikti reikiamą pagalbą. ‡ **1:79** „ramybės“ – Arba „taikos“. Gr. žodis ειρηνη nusako ir ramybę ir taiką. Taikos arba ramybės kelias minimas Iz 59:8, Rom 3:17. Žr. Apd 10:36; 10:15; Ef 2:14-17, 4:3, 6:15. § **1:80** „vis stiprėjo“ – Arba „buvo vis stiprinamas“. * **2:1** „pasaulis“ – Gr. οικουμενη (oikoumenè), kuriuo žodžiu romėnai kartais rodydavo į savo valstybės teritoriją, t. y. į savo imperiją. † **2:2** Kitas vertimas – „Toks surašymas apmokestinimui įvyko prieš Kvirinui pradėdant valdyti Siriją“ (šaltinis: Džanas Gilas (John Gill, 1690-1771), kuris nurodo į Jn 1:5 eilutėje vartojamą žodį πρωτος ir šios eilutės žodį πρωτη). ‡ **2:5** „jam pažadėta į žmonas“ – Arba „pažadėta pagal susitarimą jam duoti į žmonas“. § **2:5** „buvo“ t. „esančia“.

*pasibaigė, tad ji turėjo gimdyti. ⁷ Ir ji pagimdė savo pirmagimį sūnų ir suvystė jį vystyklais ir paguldė jį ėdžiose, nes jiems nebuvo vietos †svečių patalpose.

⁸ Ir tame pačiam krašte buvo piemenų, †kurie Špasiliko lauke ir budėjo naktį prie savo kaimenės. ⁹ Ir štai prie jų *atsirado Viešpaties angelas, ir aplink jų smarkiai nušvietė Viešpaties šlovė, †tai jie labai išsigando. ¹⁰ Bet angelas jiems tarė: „Nebijokite, nes štai skelbiu jums gerą žinią – didį džiaugsmą, kuris bus kiekvienai tautai, ¹¹ kad šiandien Dovydo mieste jums gimė Išgelbėtojas, kuris yra Kristus, Viešpats. ¹² Ir šitas *bus* jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais, gulintį †ėdžiose.“ ¹³ Ir staiga prie angelo atsirado Šgausi dangaus kareivija, girianti Dievą ir sakanti: ¹⁴ „Šlovė Dievui aukščiausiose aukštybėse, o ramybė žemėje, palankumas žmonėse!“ ¹⁵ Ir taip įvyko, kad angelams pasišalinus nuo jų į dangų, *piemenys kalbėjo vienas kitam: „Būtinai

* **2:6** „pasibaigė“ – Gr. „išsipildė“. † **2:7** „svečių patalpose“ – Arba „svečių kambaryje“, „užeiga“. Tas gr. žodis, κατάλυμα (kataluma), vartojamas NT ir Mk 14:14, Lk 22:11. Kitas žodis, πανδοχείον (pandocheion) yra verčiamas „viešbutis“, „užeiga“, arba „užeigos namai“. Jis vartojamas NT tik Lk 10:34. † **2:8** „kurie pasiliko lauke ir budėjo“ – T. „pasiliekančios lauke ir budėjantys“. § **2:8** „pasiliko“ – Arba „gyveno“, „stovyklavo“.

* **2:9** „atsirado“ – Arba „atvyko“, „prisistatė“ (šnek.). † **2:9** „tai“ – Arba „ir“. † **2:12** „ėdžiose“ – Arba „prakarte“. § **2:13** „gausi dangaus kareivija“ – T. „dangaus kareivijos gausybė“.

* **2:15** „piemenys“ – T. „vyrai, piemenys“.

pereikime į Betliejų ir pamatykime, †kas įvyko, ką Viešpats mums pranešė!“ ¹⁶ Ir jie atskubėjo ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį, gulintį ēdžiose. ¹⁷ Ir *tai* pamatę jie plačiai apskelbė jiems kalbėtą pasakymą apie šį vaikelį. ¹⁸ Ir visi, kurie girdėjo, stebėjosi tais dalykais, kurie jiems buvo piemenų pasakyta. ¹⁹ Bet Marija įsidėmėjo visus šiuos ‡dalykus ir svarstė *juos* savo širdyje. ²⁰ Ir piemenys grįžo šlovindami ir girdami Dievą už visa, ką buvo girdėję ir matę taip, kaip jiems buvo pasakyta.

²¹ Ir kai buvo suėjusios aštuonios dienos vaikui apipjaustyti, jis buvo pavadintas vardu Jėzus, kuriuo *vardu* angelas jį pavadino anksčiau nei jis buvo pradėtas iščiose. ²² Ir kai buvo suėjusios jos apsivalymo pagal Mozės įstatymą dienos, jie nunešė jį į Jeruzalę, kad pristatytų *jį* Viešpačiui, – ²³ kaip yra parašyta Viešpaties įstatyme: „Kiekvienas vyriškos lyties *kūdikis*, kuris *pirmąkart* atveria *motinos* iščias, bus Špašventintas Viešpačiui“ – ²⁴ ir kad duotų auką pagal tai, kas pasakyta Viešpaties įstatyme: „Porą purplėlių arba du jaunos balandžius“.

²⁵ Ir štai Jeruzalėje buvo žmogus, vardu Simeonas. O tas žmogus *buvo* teisus ir dievobaimingas, laukiantis Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo ant jo. ²⁶ Ir jam buvo Šventosios

† 2:15 „kas įvyko, ką“ – T. „tą įvykusį dalyką (arba „žodį“), kurį“.

‡ 2:19 „dalykus“ – Arba „žodžius“. § 2:23 „pašventintas“ – Arba „paskiriamas šventu“, „laikomas šventu“, „vadinamas šventu“.

Dvasios apreikšta, kad jis *nepatirsiąs mirties, kol pamatysiąs Viešpaties †Kristų. ²⁷ Ir jis †dėl Dvasios *įtakos* atėjo į šventyklą. O tėvams įnešant vaikelį Jėzų, kad pasielgtų Šsu juo pagal įstatymo įsigalėjusią tvarką, ²⁸ jis ir paėmė jį į savo rankas ir palaimino Dievą ir tarė: ²⁹ „O Valdove, tu dabar pagal savo žodį *leidi savo tarnui iškeliauti ramybėje, ³⁰ nes mano akys išvydo tavo išgelbėjimą, ³¹ kuri paruošei visų tautų akivaizdoje: ³² †Šviesą kitataučiams duoti apreiškimo ir tavosios Izraelio tautos šlovę.“ ³³ †Tai Juozapas ir jo motina stebėjosi tuo, kas buvo apie jį kalbama. ³⁴ Ir Simeonas juos palaimino ir tarė Marijai, jo motinai: „Štai, šis *vaikas* yra padėtas daugelio Izraelyje kritimui ir pakėlimui, taip pat Šženklui, prieš kuri bus žodžiaujama, ³⁵ (taip ir tavo pačios sielą per-vers kalavijas) – kad būtų atskleistos daugelio

* **2:26** „nepatirsiąs“ – T. „neregėsiąs“, „nematysiąs“. † **2:26** „Kristų“ – T. y. „Mesiją“. † **2:27** „dėl Dvasios *įtakos*“ – Arba „dėl Dvasios“. Arba „dėl Dvasios veiklos / vadovavimo“, „Dvasios valdomas“, „dėl Dvasios *paraginimo*“. Plg. panašią gr. k. sandarą Mt 22:43, Apd 11:28, I Kor 12:3 eilutėse, kai kalbama apie žmogų, kuris yra Šventosios Dvasios valdomas ir Mk 1:23; Mk 5:2, kur kalbama apie netyrosios dvasios valdomą žmogų. § **2:27** „su juo“ – Arba „jo atžvilgiu“. * **2:29** „leidi savo tarnui iškeliauti“ – Arba „išleidi savo tarną“, „duodi savo tarnui išeiti“, „atleidi savo tarną“. † **2:32** „Šviesą kitataučiams duoti apreiškimo ir tavosios Izraelio tautos šlovę“ – Galimas kitas vertimas: „Šviesą, kad duotų kitataučiams apreiškimo ir tavosios Izraelio tautai šlovės“. † **2:33** „Tai“ – Arba „Ir“. § **2:34** „ženklui, prieš kuri bus žodžiaujama“ – Arba „koneveikiamam ženklui“.

širdžių mintys.“ ³⁶ Buvo ir pranašė Ona, Fanuelio duktė iš Asero genties. Ji buvo sulaukusi labai senyvo amžiaus, po savo mergystės išgyvenusi septynerius metus su vyru, ³⁷ ir *našlavusi apie aštuoniasdešimt ketverius metus. †Ji nesitraukdavo iš šventyklos tarnaudama Dievui pasninkais ir maldomis naktį ir dieną. ³⁸ Ir ji, tuo pat metu priėjusi, dėkojo Viešpačiui ir ėmė kalbėti apie †*kūdiki* visiems, kurie Jeruzalėje laukė išpirkimo. ³⁹ Ir kai jie buvo atlikę visa pagal Viešpaties įstatymą, jie sugrįžo į Galilėją, į savo miestą Nazaretą. ⁴⁰ O vaikas vis augo ir Švis stiprėjo dvasia, pripildytas išminties, ir Dievo malonė buvo ant jo.

⁴¹ Ir jo *tėvai kiekvienais metais per Aplenkimo šventę keliaudavo į Jeruzalę. ⁴² Ir kai jis buvo dvylikos metų, šventės papročiu jie nuvyko aukštyn į Jeruzalę. ⁴⁹ Ir jis jiems tarė: „Kodėl manęs ieškojote? Ar nežinojote, kad man reikia †užsiimti savo Tėvo reikalais?“ ⁵⁰ Bet jie nesuprato †pasakymo, kurį jis jiems kalbėjo. ⁵¹ Ir jis ėjo su jais žemyn ir atėjo į Nazaretą, ir elgėsi pavaldžiai jiems; o jo motina visus šituos pasakymus laikė atidžiai savo širdyje. ⁵² Ir Jėzus

* **2:37** „našlavusi“ – T. „buvo našlė“. † **2:37** „Ji“ – T. „kuri“.
 † **2:38** „*kūdiki*“ – T. „jį“. § **2:40** „vis stiprėjo“ – Arba „buvo vis stiprinamas“. * **2:41** „tėvai“ – Arba „gimdytojai“. † **2:49** „užsiimti savo Tėvo reikalais“ – Gr. maždaug šitaip: „būti tuose, kurie mano Tėvo“; gal „būti savo Tėvo reikaluose / dalykuose / namuose“. † **2:50** „pasakymo“ – Arba „žodžio“.

Švis augo išmintimi, *ūgiu ir Dievo bei žmonių teigiamu požiūriu *i jį*.

3

³ Ir jis ėjo po visą Jordano apylinkę, skelbdamas *krikštą, kurį sąlygoja atgaila – dėl nuodėmių atleidimo, ⁶ Ir †visokie žmonės ‡matys Dievo išgelbėjimą. ⁷ Dėl to jis sakydavo minims, kurios išėjo pas jį būti jo pakrikštytos: O angių šisperos, kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės? ⁸ Duokite tad vaisių, pritinkančių atgailai, ir nepradėkite sakyti savyje: „Mes *kaiip* tėvą turime Abraomą.“ Nes aš jums sakau, kad Dievas pajėgia prikelti vaikų Abraomui iš šitų akmenų! ¹² Tada ir muitininkai atėjo, kad būtų pakrikštyti, ir jam tarė: „Mokytojau, ką *mums daryti?“ ¹³ Ir jis jiems tarė: „Nereikalaukite daugiau, negu jums yra

§ 2:52 „vis augo [...]“ – T. y. „įgijo vis daugiau išminties, užaugo / subrendo ir buvo vis labiau Dievo ir žmonių teigiamai vertinamas“. * 2:52 „ūgiu“ – Arba „amžiumi“, „subrendimo atžvilgiu“. * 3:3 „krikštą, kurį sąlygoja atgaila“ – Arba „-dėl nuodėmių atleidimo – krikštą, kuris pasižymi atgaila“. Gr. „atgailos krikštą“, t. y. krikštas, kurį pažymi atgaila. Jokių būdu tai nebuvo krikštas (apeiga) be atgailos (vidinis pasikeitimas, kuris rodosi veiksmais). Žr. Lk 3:7-14; Jonas Krikštytojas atsisakė krikštyti žmonių, kurie nerodė veiksmais, kad jau atgailavo. † 3:6 „visokie žmonės“ – T. y. „visoks kūnas“. ‡ 3:6 „matys Dievo išgelbėjimą“ – T. y. arba fiziškai matys Mesiją, kuris yra Dievo išgelbėjimas (plg. Iz 49:6, Lk 2:30) arba patirs išgelbėjimą, kurį įvykdo Dievas (plg. Iš 14:13, II Met 20:17, Iz 52:10). § 3:7 „išperos“ – Arba „atvestieji“. * 3:12 „mums daryti“ – Arba „mes darysime“ (TR).

liepta.“ ¹⁴ Taip pat ir kariai klausė jo, sakydami: „O ką mums daryti?“ Ir jis tarė jiems: „Iš nė vieno neišgaukite turto prievarta nė melagingu įskundimu ir tenkinkitės savo alga.“ ¹⁶ Jonas atsiliepė visiems sakydamas: „Aš †gi jus krikštiju vandeniui, bet ateina už mane galingesnis, kurio apavų dirželio aš nevertas atrišti. Jisai krikštys jus Šventąja Dvasia †ir ugnimi. ¹⁸ Jis Šgi tokiu būdu *skelbė evangeliją †žmonėms †ragindamas su išpėjimais *dėl* daug kitų dalykų.

4

⁴ Bet Jėzus jam atsakė tardamas: „Yra parašyta, kad žmogus gyvens ne vien duona, bet kiekvienu Dievo žodžiu. ⁶ Ir velnias tarė jam: „Visą šitą *valdžią (taip pat jų šlovę) aš tau duosiu, nes ji man yra atiduota, ir ją duodu kam tik noriu. ⁷ Todėl jei tu †pagarbinsi mane, †visa tai bus tavo.“ ⁸ Bet Jėzus atsakydamas jam tarė: „Eik šalin nuo manęs, Šėtone! Juk yra parašyta: „Garbink Viešpatį, savo Dievą, ir jam vienam

† **3:16** „gi“ – Arba „tiesa“, „žinoma“. † **3:16** „ir“ – Arba „tai yra“. § **3:18** „gi“ – Arba „žinoma“, „tikrai“. * **3:18** „skelbė evangeliją“ – Arba „skelbė gerą žinią“. † **3:18** „žmonėms“ – Arba „liaudžiai“. † **3:18** „ragindamas su išpėjimais“ – gr. vienas žodis „παρακαλῶν“. * **4:6** „valdžią“ – Arba „valdžios sritį“, „valdą“ (plg. gr. žodžio ἐξουσία (exousia) vartoseną Λκ 2:53, 23:7; Apd 26:18; Ef 2:2 eilutėse); arba „teisę valdyti“, „valdymo galią“, „įgaliojimą“. † **4:7** „pagarbinsi mane“ – T. „pagarbinsi prieš mane“, o žodis, išverstas „pagarbinsi“ dažnai (be ne visada) reiškia kristi žemėn skiriant garbę. Mt 4:9 yra kiti žodžiai „parpuolęs mane pagarbinsi“. † **4:7** „visa tai“ – T. dgs., „visi dalykai“.

tarnauk'." ⁹ Ir jis nuvedė jį į Jeruzalę ir pastatė jį ant šventyklos viršūnės ir jam tarė: „Jeigu tu esi Dievo Sūnus, meskis nuo čia žemyn, ¹⁰ nes yra parašyta: „Jis savo angelams įsakys apie tave, kad saugotų tave“ ¹¹ ir „Ant rankų jie nešios tave, kad niekada neužsigautum savo kojos į akmenį“." ¹² O Jėzus atsakydamas jam tarė: „Yra pasakyta: „Negundyk Viešpaties, savo Dievo“." ¹³ Ir kai velnias baigė kiekvieną gundymą, jis atsitraukė nuo jo kurį laiką. ¹⁴ Ir Dvasios galybe Jėzus sugrižo į Galilėją, ir garsas apie jį pasklido po visą aplinkui *esantį* kraštą. ¹⁵ Ir jis vis mokė jų sinagose, visų šlovinamas. ¹⁸ „Viešpaties Dvasia yra ant manęs, nes jis patepė mane pranešti Ševangeliją vargšams; jis pasiuntė mane gydyti tuos, *kurių* širdys sudužusios, skelbti kaip šauklys belaisviam išvadavimą ir akliesiems regėjimo atstatymą, išsiųsti į laisvę palūžusiuosius, ¹⁹ skelbti Viešpaties *malonės metus.“ ²¹ Ir jis pradėjo jiems kalbėti: „Šiandien, †jums klausantis, šis Šventraštis išsipildė.“ ²² Ir visi gerai atsiliepė apie jį ir stebėjosi maloningais žodžiais, sklindančiais iš jo burnos. Ir jie tarė: „Argi ‡jis ne Juozapo sūnus?!" ²⁷ Ir pranašo Elizejaus laikais buvo daug raupsuotųjų Izraelyje, bet nė vienas jų nebuvo apvalytas, tik siras Naamanas.“ ³⁰ Bet jis praėjo tarp jų ir pasišalino, ³¹ ir nusileido į Galilėjos miestą

Š 4:18 „evangeliją“ – Arba „gerą žinią“. * 4:19 „malonės“ – Arba „maloningus“, „priimtinus“, „palankumo“. † 4:21 „jums klausantis“ – T. „jūsų ausyse“. ‡ 4:22 „jis“ – T. „šis“.

Kapernaumą, ir šabo dienomis juos mokė. ³² Ir jie stebėjosi jo mokslu, nes jo žodis buvo su valdžia. ³³ Ir sinagogoje buvo žmogus, kuris turėjo *Švieno* netyro velnio dvasią ir šaukė garsiu balsu, ³⁴ sakydamas: „Netrukdyk! Kas mums ir tau *bendro*, Jėzau *Nazarėnai? Ar atėjai mūsų pražudyti? Pažįstu tave, kas esi – Dievo Šventasis.“ ³⁵ O Jėzus jį sudraudė, sakydamas: „Nutilk ir izeik iš jo!“ Ir nubloškęs jį į vidurį, velnias išėjo iš jo ir jo nesužeidė. ³⁶ Ir jie visi stebėjosi ir kalbėjo vienas kitam, sakydami: „Kas tai per žodis! Nes su valdžia ir galia jis įsakinėja netyroms dvasioms, ir jos išeina.“ ³⁷ Ir garsas apie jį sklido į visas tos apylinkės vietas. ³⁸ Ir pakilęs iš sinagogos jis įėjo į Simono namus. Ir Simono žmonos motina †sirgo ‡sunkia karštlige; ir jie maldavo jį už ją. ³⁹ Ir stovėdamas jai iš viršaus jis sudraudė karštligę, ir ta pasitraukė nuo jos. Ir tuojau ji atsikėlė ir jiems patarnavo. ⁴¹ Taip pat gi iš daugelio išėjo velniai, šaukdami ir sakydami: „Tu esi Kristus, Dievo Sūnus!“ Bet jis sudraudamas neleido jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Kristų.

5

21 Ir raštininkai bei fariziejai pradėjo

Š 4:33 „vieno“ – Žodis „vieno“ rodo, kad čia kalbama apie eilinį velnių / demoną (δαίμονιον, daimonion) ne į velnių kunigaikštį (διάβολος, diabolos). * 4:34 „Nazarėnai“ – Gr. Ναζαρηνός (Nazarėnós). Žr. Mr 1:24 išnašą. † 4:38 „sirgo sunkia karštlige“ – Arba „buvo sunkios karštligės suspausta“. ‡ 4:38 „sunkia karštlige“ – Arba „dideliu karščiavimu“.

svarstyti, sakydami: „Kas yra šitas, kuris kalba piktžodžiavimus? Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?“ ²⁴ Bet kad žinotumėte, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje valdymo galią nuodėmėms atleisti – jis tarė sergančiam paralyžiui – sakau tau, kelkis, ir pasiėmęs savo gultuką, eik į savo namus.“ ³² Esu atėjęs ne teisiųjų šaukti į atgailą, bet nusidėjėlių.

6

⁵ Ir jis tarė jiems, kad „Žmogaus Sūnus yra ir šabo Viešpats.“ ²² Palaiminti esate, kai žmonės jūsų nekęs ir kai jie atskirs jus, ir niekins, ir atmes kaip blogą jūsų vardą dėl Žmogaus Sūnaus. ²³ Džiaukitės tą dieną ir šokinėkite iš džiaugsmo, nes štai jūsų atlygis danguje yra didelis, nes *lygiai taip ir jų tėvai darė pranašams. ³¹ Ir kaip norite, kad žmonės darytų jums, taip ir jūs darykite jiems. ³⁵ Verčiau mylėkite savo priešus ir darykite gera, ir skolinkite nieko nesitikėdami atgausią; †tuomet jūsų atlygis bus didelis, ir būsite Aukščiausiojo vaikai, nes jis yra ‡maloningas nedėkingiems ir blogiems.

7

¹ Ir kai jis pabaigė visus savo pasakymus *besiklausiusiems žmonėms, jis įėjo į Kaper-

* **6:23** „lygiai taip“ – gr. „pagal šiuos dalykus“. † **6:35** „tuomet“ – Arba „ir“. ‡ **6:35** „maloningas“ – Arba „geras“; žr. I Pt 2:3.

* **7:1** „besiklausiusiems žmonėms“ – Gr. „į žmonių ausis“; plg. Apd 17:20, kur irgi yra gr. frazė „į mūsų ausis“.

naumą. ² Ir vienas šimtininko tarnas, kuris jam buvo brangus, sirgo ir buvo arti mirties. ³ Ir išgirdęs apie Jėzų, jis pasiuntė pas jį žydų vyresniusius, maldaudamas jo, kad jis ateitų ir išgydytų jo tarną. ⁴ Ir atėję pas Jėzų jie primygtinai jo prašinėjo, sakydami, kad vertas yra tas, kuriam tai padarys, ⁵ nes jis myli mūsų tautą ir pats pastatė mums sinagogą. ⁶ †Tai Jėzus ėjo su jais. O jam jau esant nebetoli nuo namų, šimtininkas pasiuntė pas jį draugus, sakydamas jam: „Viešpatie, nesivargink, nes nesu vertas, kad užeitum po mano stogu. ⁷ Todėl net nelaikiau savęs vertu ateiti pas tave. Bet pasakyk žodžiu, ir mano †tarnas pasveiks. ⁸ Nes ir aš esu žmogus, skirtas būti Špavaldinys, turintis sau pavaldžių kareivių, ir sakau *vienam: „Eik! – ir jis eina, ir kitam: „Ateik! – ir jis ateina, ir savo tarnui: „Padaryk tai! – ir jis daro. ⁹ Tuos dalykus išgirdęs, Jėzus stebėjosi juo ir, atsigręžęs į minią, kuri sekė paskui jį, tarė: „Sakau jums – nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo. ¹⁰ O sugrįžę į namus, pasiustieji rado tarną, kuris buvo susirgęs, sveiką.

¹¹ Ir paskesnę dieną įvyko, kad jis įėjo į miestą, vadinamą Nainu; o kartu su juo keliavo daugelis jo mokytinių ir gausi minia. ¹² O kai jis prisiartino prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis, – vienintelis savo motinos

† 7:6 „Tai“ – Arba „Ir“, „O“. ‡ 7:7 „tarnas“ – Kitoks gr. žodis negu Lk 7:3 eilutėje. Šis žodis παῖς (pais) gali reikšti berniuką, jaunuolį, vaiką, tarną. § 7:8 „pavaldinys“ t. „po valdžia“.

* 7:8 „vienam“ t. „tam“.

sūnus, o ji buvo našlė. Ir †didoka miesto minia buvo su ja. ¹³ Ir kai Viešpats ją pamatė, jį apėmė gailestis dėl jos ir jis jai tarė: „Neverk. ¹⁴ Ir priėjęs jis palietė karsto laidojimo neštuvus ir nešėjai sustojo; ir jis tarė: „Jaunuoli, sakau tau: kelkis!“ ¹⁵ Ir numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti, ir †Jėzus atidavė jį jo motinai. ¹⁶ Ir visus apėmė baimė, ir jie šlovino Dievą, sakydami: „Didis pranašas iškilo tarp mūsų!“ ir: „Dievas pagalbon aplankė savo tautą!“ ¹⁷ Ir ši žinia apie jį pasklido po visą Judėją ir po visą apylinkę. ²³ Ir yra palaimintas kas tik Šnepasipiktins manimi. ²⁷ Jis yra tasai, apie kurį yra parašyta: Štai aš siunčiu pirma tavo veido savo pasiuntinį, kuris paruoš tau kelią pirma tavęs. ²⁹ Ir jį išgirdusi visa liaudis, taip pat muitininkai, *išteisino Dievą, pasikrikštydami Jono krikštu. ³⁵ Bet visi jos vaikai išmintį †išteisina. ⁴³ **Bet jiems neturint iš ko atmokėti, jis nuoširdžiai abiem atleido. Taigi pasakyk man, kuris iš jų labiau jį mylės?“** ⁴⁷ Todėl aš tau sakau: jos nuodėmės, kurių yra daug, yra atleistos; dėl to ji labai mylėjo. O kam yra atleista mažai, tas myli mažai. ⁴⁹ Ir atsilošusieji kartu prie stalo pradėjo tarpusavyje kalbėti: „Kas yra šis, kuris net

† **7:12** „didoka“ – Arba „nemaža“, „padori“, t. y. gera, kaip reikiant susirinkusi. † **7:15** „Jėzus“ t. „jis“. § **7:23** „nepasipiktins“ – Arba „nebus suklypdytas“. * **7:29** „išteisino Dievą“ t. y., „laikė Dievą teisu“, pripažino, kad Dievas per Joną krikštytoją teisingai vertino žmonių padėtį ir teisingai išdėstė žmonių atsakomybę prieš Jį. † **7:35** „išteisina“ t. y., „tvirtina (skelbia) esant nekaltintą (nepeiktiną), t. y. teisią, padėtį užimančia“.

nuodėmes atleidžia?“

8

⁵ „Išėjo sėjėjas savo sėklos sėti, ir jam besėjant, dalis nukrito palei kelią ir ji buvo sumindžiota, ir padangių paukščiai ją sulesė.
⁶ Ir kita *dalys* nukrito ant uolos ir vos tik išdygusi ji sudžiuvo, nes *jai trūko drėgmės.
⁷ Ir kita *dalys* nukrito tarp erškėčių, ir kartu su ja išdygę erškėčiai nusmelkė ją. ⁸ O kita *dalys* nukrito ant geros žemės ir išdygo, ir davė šimteriopą vaisių.“ †Tai sakydamas, jis sušuko: „Kas turi ausis klausyti – teklaus!“
⁹ Ir jo mokytiniai klausė jį, sakydami: ‡„Ką reiškia šis palyginimas?“ ¹⁰ Ir jis tarė: „Jums yra duota pažinti Dievo karalystės slėpinius, bet Švisiems kitiems – palyginimais, kad MATYDAMI NEMATYTŲ IR GIRDĖDAMI NESUPRASTŲ. ¹¹ O palyginimas *reiškia štai ką: sėkla yra Dievo žodis. ¹² O tie palei kelią yra tie, kurie girdi, paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad †jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti. ¹³ O tie ant uolos yra tie, kurie, kai išgirsta, priima žodį su džiaugsmu, bet šitie neturi šaknies; jie

* **8:6** „jai trūko drėgmės“ – T. „ji neturėjo drėgmės“. † **8:8** „Tai“ – T. „Šiuos dalykus“. ‡ **8:9** „Ką galėtų reikšti šis palyginimas“ – T. „Kas / Koks galėtų būti šis palyginimas“. Š **8:10** „visiems kitiems“ – Arba „likusiems žmonėms“, t. y. žydų vadovams ir jų pasekėjams. * **8:11** „reiškia štai ką“ t. „yra šis“. † **8:12** „jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti“ t. „netikėję jie nebūtų išgelbėti“.

tiki kuri laiką, bet išmėginimo metu atkrinta. 14 O kas krito tarp erškėčių, yra tie, kurie išgirdę, beeidami yra nusmelkiami gyvenimo rūpesčių, turtų ir malonumų ir nesubrandina vaisiaus. 15 O tai geroje žemėje – tai yra tie, kurie išgirdę žodį, laikosi jo taurioje bei geroje širdyje ir ištvėrdami neša vaisių. 25 Ir jis tarė jiems: „Kur yra jūsų tikėjimas?“ Ir jie išsigandę stebėjosi, sakydami vienas kitam: „Kas gi yra šitas, kad jis įsakinėja net vėjams ir vandeniui, ir tie jo klauso?“ 28 Pamatęs Jėzų, jis šaukė, parpuolė prieš jį ir garsiai tarė: „Kas man ir tau bendro, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Meldžiu tave, nekankink manęs!“ 43 Ir moteris, dvylika metų serganti kraujoplūdžiu, kuri buvo išleidusi gydytojams visą savo pragyvenimo turtą ir kurios niekas neįstengė išgydyti, 44 priėjusi iš užnugario palietė jo drabužio kutą, ir tuojau sustojo jos kraujoplūdis. 45 Ir Jėzus tarė: „Kas tas, kuris mane palietė?“ Visiems išsiginant Petras ir su juo esantys tarė: „Vadove, minia tave spaudžia ir grūda, o tu sakai: „Kas tas, kuris mane palietė?“ “ 46 Ir Jėzus tarė: „Kas nors mane palietė, nes aš supratau, kad iš manęs yra išėjusi galia.“ 47 Ir moteris, pamačiusi, kad neliko nepastebėta, drebėdama priėjo ir parpuolusi

‡ 8:13 „išmėginimo“ – Arba „gundymo“. Paraleliniai tekstai duoda suprasti, kokie yra tie išmėginimai arba gundymai: žr. Mt 13:21 ir Mk 4:17. § 8:14 „tarp erškėčių“ t. „į erškėčius“. * 8:15 „ištvėrdami“ – T. „ištvėrme“. † 8:43 „serganti kraujoplūdžiu“ – T. „esanti su kraujoplūdžiu“. ‡ 8:46 „supratau“ – Arba „žinojau“, „pažinau iš patirties“; plg. Mk 5:30.

prieš jį pasisakė jam visų žmonių akivaizdoje, dėl kokios priežasties jį buvo jį palietusi ir kaip tuojau buvo išgydyta. ⁴⁸ Ir jis tarė jai: „Drąsos, dukterie! Tavo tikėjimas tave išgydė, eik ramybėje.“

9

⁷ Taigi tetrarchas Erodas išgirdo apie visus jo daromus dalykus ir sumišo, nes buvo kai kurių pasakyta, kad Jonas yra prikeltas iš numirusių, ²³ Ir jis pasakė visiems: „Jei kas nori eiti paskui mane, tas privalo išsižadėti savęs, privalo pasiimti kasdien savo kryžių ir *privalo sekti paskui mane. ²⁴ Nes bet kas, kuris ketina išgelbėti savo gyvybę, tas ją pražudys, o bet kas, kuris pražudys savo gyvybę dėl manęs, tas ją išgelbės. ³⁰ Ir štai du vyrai kalbėjosi su juo. †Jie buvo Mozė ir Elijas, ³¹ kurie pasirodė šlovėje ir kalbėjo apie jo išskeliamą, kurią jis netrukus įvykdys Jeruzalėje.

³⁷ Ir įvyko, kad paskesnę dieną, jiems nusileidus nuo kalno, jį pasitiko didelė minia. ³⁸ Ir štai vienas žmogus šaukė iš minios, sakydamas: „Mokytojau, meldžiu tave, pažvelk į mano sūnų, nes jis yra mano vienintelis vaikas. ³⁹ Ir štai

§ 8:48 „išgydė“ – Arba „išgelbėjo“. * 9:23 „privalo sekti“ – gr. vksm. forma skiriasi nuo „privalo išsižadėti“ ir „privalo pasiimti“ tuo, kad pastarieji rodo labiau į veiksmo atlikimą, bet gr. žodis, išverstas „privalo sekti“ rodo labiau į veiksmo tęstinumą; visi trys vksm. yra liepiamosios nuosakos. † 9:24 „gyvybę“ – Gr. ψυχή (psūche); arba „sielą“ (2 k.). ‡ 9:30 „Jie“ – Gr. „kurie“. § 9:31 „išskeliamą“ – Plg. Jn 13:1, II Pt 1:15.

dvasia *pačiumpa jį, ir jis staiga sušunka. Ir ji tąso jį, †kad jis putoja, ir ‡vargais negalais nuo jo atstoja jį Šsumušdama. ⁴⁰ Ir meldžiau tavo mokytinių ją išvaryti, bet jie nepajėgė.“ ⁴¹ Ir Jėzus atsakydamas tarė: „O netikinti ir iškrypusi karta! Iki kol aš būsiu su jumis ir jus kęsiu? Atvesk čia savo sūnų. ⁴² Ir jam dar beprieinant, velnias parmetė jį žemyn ir didžiai tąsė. Bet Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, ir išgydė vaiką ir jį atidavė jo tėvui. ⁴³ Ir visi labai stebėjosi galinga Dievo jėga.

Bet jiems visiems besistebint visu tuo, ką Jėzus padarė, jis tarė savo mokytiniams: ⁵⁵ Bet jis atsisukęs, sudraudė juos ir tarė: „Nežinote, kokios jūs esate *dvasios, ⁵⁶ Nes žmogaus Sūnus atėjo ne žmonių †gyvybių pražudyti, bet išgelbėti“. Ir jie nukeliavo į kitą kaimą. ⁶⁰ Jėzus jam tarė: „Palik mirusiems laidoti savo mirusius, bet tu eik ir skelbk Dievo karalystę.“ ⁶¹ Ir kitas tarė: „Viešpatie, aš seksiu paskui tave, bet leisk man pirmiau atsisveikinti su ‡savo namiškiais.“ ⁶² O Jėzus jam tarė: „Nė vienas, uždėjęs ant plūgo ranką ir besižvalgęs atgal, netinka Dievo karalystei.“

* **9:39** „pačiumpa“ – Arba „pagauna“. † **9:39** „kad jis putuoja“ t. „su putuojimu“. ‡ **9:39** „vargais negalais“ – Arba „vos ne vos“, „sunkiai“. § **9:39** „nukamuodama“ – Arba „sutrypdama“; žr. Ro 16:20 (gr). * **9:55** „dvasios“ – Čia kalbama ne apie dvasią kaip būtybę ir asmenybę, bet apie žmogaus minčių valdymo požiūrį. Plg. Ef 1:7, II Tim 1:7. † **9:56** „gyvybių“ – Arba „sielų“. ‡ **9:61** „savo namiškiais“ – T. „esančiais mano namuose“.

10

¹ Po šių dalykų Viešpats paskyrė dar kitus septyniasdešimt ir išsiuntė juos po du, **kad eitų* pirma jo į kiekvieną miestą ir vietą, kur jis pats ketino eiti. ² Todėl jis tarė jiems: „Pjūtis iš tiesų didelė, bet darbininkų maža; todėl melskite pjūties Viešpatį, kad jis išsiųstų darbininkų į savo pjūtį. ¹² Bet jums sakau, kad tą dieną Sodomai bus pakenciamiau negu tam miestui. ¹⁷ Ir septyniasdešimt su džiaugsmu sugrižo, sakydami: „Viešpatie, *kai jiems įsakome* tavo vardu, mums elgiasi pavaldžiai net velniai!“ ²⁰ Tačiau nesidžiaukite tuo, kad dvasios elgiasi pavaldžiai jums. Bet verčiau džiaukitės, kad jūsų vardai yra įrašyti danguje.“ ²⁷ O jis atsakydamas tarė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi ir visa savo siela, ir visomis savo jėgomis, ir visu savo protu, o savo artimą kaip save patį.“ ²⁹ Bet jis, norėdamas save išteisinti, tarė Jėzui: „O kas yra mano artimas?“ ⁴¹ Tačiau Jėzus atsakydamas jai tarė: „Morta, Morta, tu rūpiniesi ir nerimauji dėl daugelio dalykų, ⁴² bet tereikia vieno *dalyko*, ir Marija išsirinko tą gerą dalį, kuri nebus iš jos atimta.“

11

⁹ Tad aš jums sakau: prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. ¹⁰ Nes kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa, ir tam, kuris beldžiasi, bus atidaryta. ²¹ Kol stipruolis, gerai apsiginklavęs,

* **10:1** „*kad eitų* pirma jo“ – T. „pirma savo veido“.

saugo savo *rūmus, jo turtas yra †saugus. ²³ Kas ne su manimi, tas yra prieš mane, ir kas nesurenka su manimi, tas †išsklaido. ²⁷ Ir taip įvyko, kad jam besakant tuos dalykus, viena moteris iš minios pakėlė balsą ir tarė jam: „Palaimintos iščios, kurios tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindei.“ ²⁸ Bet jis tarė: „Tikriau šitaip: palaiminti yra tie, kurie klausosi Dievo žodžio ir jo laikosi!“ ³² Ninevės žmonės kelsis drauge su šia karta teisme ir ją pasmerks, nes jie atgailavo dėl Jonos šaukliško skelbimo, o štai čia už Joną yra kas didesnis! ⁴² Bet vargas jums, fariziejai! Nes jūs duodate dešimtinę iš mėtų, rūtų ir visokių žolelių, bet teisingumą ir Dievo meilę apeinate! Šituos reikėjo jums vykdyti ir anų neapleisti! ⁴⁷ Vargas jums! Nes jūs statote pranašų Škapus, o jūsų tėvai juos nužudė. ⁴⁸ Iš tiesų jūs liudijate, kad visiškai pritariate savo tėvų darbams, nes jie tikrai juos nužudė, o jūs – jūs statote jų *kapus! ⁴⁹ Todėl ir †Dievo Išmintis pasakė: „Aš siųsiu pas juos pranašų bei apaštalų, ir vienus iš jų jie nužudys ir persekios iš vietos, ⁵⁰ kad iš šios kartos būtų pareikalauta visų pranašų kraujo, pralieto nuo pasaulio įkūrimo, ⁵¹ pradedant Abelio krauju iki kraujo Zacharijo,

* **11:21** „rūmus“ – Gal „namus su vidiniu kiemu“. Paralelinėse vietose (Mt 12:29; Mk 3:27) vartojamas kitas gr. žodis, kuris reiškia „namus“. † **11:21** „saugus“ – T. „ramybėje“. ‡ **11:23** „išsklaido“ – Gal „barsto“; tekstas rodo arba į avių surenkimą į gardą arba javų surinkimą į kluoną. § **11:47** „kapus“ – Arba „antkapius“, t. y. paminklus. * **11:48** „kapus“ – Arba „antkapius“, t. y. paminklus. † **11:49** „Dievo Išmintis“ – Plg. Mt 23:34, I Kor 1:30, Kol 2:3.

žuvusio tarp aukuro ir šventyklos. Taip! Jums sakau: jis bus išreikalautas iš šitos kartos!

12

⁶ Argi ne penki žvirbliai parduodami už du skatikus? *Tačiau nė vienas jų nėra pamirštas Dievo akivaizdoje. ⁷ Bet netgi visi jūsų galvos plaukai suskaičiuoti! Tad nebijokite: jūs esate vertesni už daugybę žvirblių! ¹⁵ Ir jis jiems tarė: „Žiūrėkite ir saugokitės gobšumo, nes žmogaus gyvybė nesusideda iš gausybės jo turimų daiktų.“ ¹⁶ Ir jis pasakė jiems palyginimą, sakydamas: „Vieno turtingo žmogaus dirva užderėjo gausiai. ¹⁷ Ir jis sau vienas svarstinėjo, sakydamas: „Ką man daryti, nes neturiu kur sukrauti savo šerliaus?“ ¹⁸ Ir jis tarė: „Štai ką padarysiu: nugriausiu savo klėtis ir pastatysiu didesnes ir į jas sudėsiu visus savo javus ir savo gėrybes. ¹⁹ Tada tarsiu savo sielai: siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų daugeliui metų; ilsėkis, valgyk, gerk, linksminkis!“ ²⁰ Bet Dievas jam tarė: „Kvaily, šią naktį iš tavęs bus pareikalauta tavo sielos; o kam atiteks daiktai, kuriuos priruošei?“ ²¹ Taip yra tam, kuris krauna sau lobį, bet

‡ **11:51** „šventyklos“ – T. „namų“, t. y. Dievo namų.

* **12:6** „Tačiau“ – Arba „O“, „Ir“. † **12:15** „žmogaus gyvybė nesusideda iš gausybės jo turimų daiktų“ – Gr. „nes bet kuriam žmogui jo gyvybė nėra jo turimų daiktų gausybėje“. ‡ **12:17** „sau vienas svarstinėjo“ – Gr. „svarstinėjo savyje“. § **12:17** „derliaus“ – Gr. dgs. „vaisių“. * **12:18** „į jas“ – Gr. „ten“. † **12:18** „visus savo javus“ – Arba „visa, kas užderėjo“. ‡ **12:20** „bus pareikalauta“ – Gr. „jie pareikalauja“, „atskaito“.

nėra turtingas pas Dievą.“ ³² Nebijok, mažoji kaimene, nes jūsų Tėvas Šdžiaugiasi duodamas jums karalystę. ³⁴ nes kur yra jūsų lobis, ten bus ir jūsų širdis. ³⁷ *Palaiminti tie tarnai, kuriuos parėjęs viešpats ras budinčius. Iš tiesų sakau jums, kad jis susijuos ir susodins juos *prie stalo*, ir priedamas patarnaus jiems. ⁵¹ **Ar manote, kad atėjau†ramybės duoti žemeje? Ne, jums sakau, bet veikia nesantaikos!** ⁵⁷ Ir kodėl jūs patys neteisėjaujate, kas yra teisu?

13

³ Aš sakau jums: Ne! Bet jeigu neatgailausite, jūs visi panašiu būdu pražūsite. ⁵ Aš sakau jums: Ne! Bet jeigu neatgailausite, jūs visi panašiu būdu pražūsite. ⁹ Ir jeigu jis tikrai duos vaisių, *gerai*; o jeigu ne, *po to jį iškirsi.“

¹⁰ Ir jis per šabą mokė vienoje iš sinagogų. ¹¹ Ir štai buvo ten moteris, aštuoniolika metų turinti†ligos dvasią. Ji ir buvo susitraukusi, ir visiškai negalėjo išsitiesti. ¹² O ja pamatęs Jėzus pasišaukė *jq* ir jai tarė: „Moterie, esi išvaduota iš savo Šligos!“ ¹³ Ir jis uždėjo ant jos

Š **12:32** „džiaugiasi duodamas“ – Arba „labai patinka duoti“, „gėrisi“. * **12:37** „Palaiminti“ – Arba „Laimingi“. † **12:51** „ramybės“ – Arba „taikos“, bet kadangi šeimininis gyvenimas aprašomas, čia geriau „ramybės“. * **13:9** „po to“ – Arba „ateičiai“; žr. 1Ti 6:19, kur dar vartojama frazė εἰς τὸ μέλλον (eis to mellon). † **13:11** „ligos“ – Arba „silpnumo“. ‡ **13:12** „išvaduota“ – Arba „atlaisvinta nuo“. Šis gr. žodis vartojamas ligos kontekste tik čia NT. Žodis rodo į galutinį, neatšaukiamą ir visišką atišimą, skyrybą, išlaisvinimą. § **13:12** „ligos“ – Arba „silpnumo“.

rankas o ji tuoj pat buvo padaryta tiesi ir ėmė šlovinti Dievą. ¹⁴ Bet reaguodamas sinagogos vadovas, supykęs, kad Jėzus gydė šabo *dieną*, pasakė miniai: „Yra šešios dienos, per kurias reikia dirbti. Tad jomis ateikite ir gydykitės, o ne per šabą!“ ¹⁵ Tada Viešpats atsakydamas jam tarė: „Veidmainy, argi kiekvienas iš jūsų šabo *dieną* neatriša savo jaučio ar asilo nuo *ėdžių ir nenuveda pagirdyti? ¹⁶ Ir argi šios *moters*, kuri yra Abraomo duktė, kurią Šėtonas laikė †sukaustęs štai šiuos aštuoniolika metų, nereikėjo išvaduoti iš šitų pančių šabo *dieną*?“ ¹⁷ Ir jam tai kalbant, visi jo priešininkai susigėdo, o visa minia džiaugėsi visais jo daromais šlovingais *darbais*.

14

¹ Ir šabo *dieną* jam įėjus į vieno fariziejų valdytojų namus valgyti duonos, taip įvyko, kad jie kruopščiai stebėjo jį. ² Ir štai ten priešais jį buvo vienas žmogus, sergantis vandenlige. ³ Ir Jėzus atsakydamas kalbėjo įstatymininkams ir fariziejams, sakydamas: „Ar teisėta gydyti šabo *dieną*?“ ⁴ Bet jie tylėjo. Tada jis ėmė, išgydė jį ir paleido. ⁵ Ir atsakydamas jiems jis tarė: „Kuris iš jūsų turės asilą arba jautį, įkritusį į duobę, ir tuojau jo neištrauks per šabo *dieną*?“ ⁶ Ir jie *nesugebėjo jam į tai †atkirsti.

* **13:15** „ėdžių“ – Arba „gardo“. † **13:16** „sukaustęs“ – Arba „surišęs“. * **14:6** „nesugebėjo“ – Arba „neįstengė“. † **14:6** „atkirsti“ – Arba „priešingai atsakyti“. Žr. tą patį gr. žodį Rom 9:20.

⁷ Ir jis pakviestiesiems pasakė palyginimą, atkreipdamas dėmesį į tai, kaip jie rinkosi garbingiausias vietas, sakydamas jiems: ⁸ „Kai esi kieno nors pakviestas į vestuves, nesisėsk garbingiausioje vietoje, kad kartais nebūtų jo pakviestas už tave labiau šripažinamas žmogus

15

² O fariziejai ir raštininkai murmėjo, sakydami: „Šitas priima nusidėjėlius ir su jais valgo.“ ⁷ Sakau jums, kad taip ir danguje bus daugiau džiaugsmo dėl vieno atgailaujančio nusidėjėlio negu dėl devyniasdešimt devynių teisiųjų, kuriems nereikia atgailos. ¹¹ Tada jis tarė: „Vienas žmogus turėjo du sūnus, ¹² o jaunesnysis iš jų tarė tėvui: ‚Tėve, duok man atitenkančią turto dalį.‘ Tad jis padalijo jiems savo pragyvenimo turtą. ¹³ Ir po nedaugelio dienų, viską susirinkęs, jaunesnysis sūnus iškeliavo į tolimą šalį ir ten, palaidai gyvendamas išekvojo savo turtą. ¹⁴ Ir kai jis viską išleido, toje šalyje kilo smarkus badas, ir jis pradėjo stokoti. ¹⁵ Ir nuėjęs jis prisijungė prie vieno tos šalies piliečio, ir tas jį pasiuntė į savo laukus kiaulių ganyti. ¹⁶ Ir jis geisdavo prikimšti savo pilvą ankščių, kurias ėsdavo kiaulės, bet niekas jam neduodavo. ¹⁷ Bet susiprotėjęs jis tarė: ‚Kiek mano tėvo samdinių *turi apščiai

‡ 14:8 „garbingiausioje“ – T. „aukščiausioje“. § 14:8 „pripažinamas“ – Arba „branginamas“. * 15:17 „turi apščiai duonos“ – Arba „turi duonos perteklių“.

duonos, o aš mirštu iš bado! ¹⁸ Kelsiuosi, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: Tėve, aš nusidėjau prieš dangų ir tavo akivaizdoje ¹⁹ ir nebesu vertas vadintis tavo sūnumi; padaryk mane vienu savo samdinių.' ²⁰ Ir pakilęs jis ėjo pas savo tėvą. O jam dar toli esant, jo tėvas jį pamatė ir jį apėmė gailėmis, †tai nubėgo, ir puolė jam ant kaklo, ir jį pabučiavo. ²¹ O sūnus jam tarė: ‚Tėve, aš nusidėjau prieš dangų ir tavo akivaizdoje ir nebesu vertas vadintis tavo sūnumi.' ²² Bet tėvas tarė savo tarnams: ‚Išneškite geriausią drabužį ir apvilkite jį, ir užmaukite jam žiedą ant rankos ir †apavą ant kojų, ²³ ir atveskite čia nupenėtą veršį ir papjaukite. Štai *valgykime ir linksminkimės, ²⁴ nes šitas mano sūnus buvo miręs, bet vėl atgijo, ir buvo pražuvęs, bet yra surastas.' Ir jie pradėjo linksmintis. ²⁵ O jo vyresnysis sūnus buvo laukuose, ir kai pareidamas priartėjo prie namų, jis išgirdo muziką ir šokius. ²⁶ Ir pasišaukęs, †kad priartėtų vieną iš tarnų, jis teiravosi, †kas čia dedasi. ²⁷ Ir Štas jam tarė: ‚Tavo brolis parėjo, ir tavo tėvas papjovė nupenėtą veršį, kadangi atgavo jį sveiką.' ²⁸ Ir jis supyko ir *nesutiko įeiti; todėl jo tėvas išėjo ir †ne kartą maldavo jį. ²⁹ O jis atsakydamas tarė

† 15:20 „tai“ – Arba „ir“. † 15:22 „apavą“ – Arba „sandalus“.

Gr. dgs. § 15:23 „Tai“ – Arba „Ir“. * 15:23 „valgykime ir linksminkimės“ – Arba „valgydami būkime linksmi / smagiai nusiteikę“. † 15:26 „kad priartėtų“ – T. „artyn“. † 15:26 „kas čia dedasi“ – T. „kas būtų šie dalykai“.

§ 15:27 „tas“ – T. „jis“
* 15:28 „nesutiko įeiti“ – T. y. „jo valia buvo priešinga įėjimui“.

† 15:28 „ne kartą maldavo“ – Gr. imperfektas.

tėvui: „Štai šiuos daugelį metų tau tarnauju ir niekada tavo įsakymo neperžengiau, tačiau tu man niekada nedavei nė ožiuko, kad galėčiau pasilinksminti su savo draugais. ³⁰ Bet kai parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs tavąjį pragyvenimo turtą su Špaleistuvėmis, tu jam papjovei nupenėtą veršį.“ ³¹ O jis jam tarė: „Vaikeli, tu visuomet esi su manimi, ir visa, kas yra mano, yra tavo. ³² Bet derėjo linksmintis ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs, bet vėl atgijo, buvo pražuvęs, bet buvo surastas.’ “

16

⁸ Ir valdovas pagyrė neteisųjį prievaizdį, kadangi jis išmintingai pasielgė. Juk šio *pasaulio vaikai †savo kartoje yra išmintingesni negu ‡šviesos vaikai. ⁹ Ir aš jums sakau:

‡ **15:29** „galėčiau pasilinksminti“ – T. „pasilinksminčiau“; arba „galėčiau švęsti“. § **15:30** „paleistuvėmis“ – Arba „kekšėmis“.
* **16:8** „pasaulio“ – Arba „amžiaus“. † **16:8** „savo kartoje“ – T. y. turėdami reikalų su savo kartos žmonėmis (savo veikimo srityje). ‡ **16:8** „šviesos vaikai“ – Arba „Šviesos vaikai“. Plg. Jn 12:36, Ef 5:8, I Tes 5:5.

Šdarykite sau draugų *neteisios mamonos *pagalba*; kad †kai jūs išsibaigsite *žemėje*, jie priimtų jus į amžinąsias padangtes. ¹⁰ Kas ištikimas mažiausiam dalyke, tas yra ištikimas ir dideliame, o kas neteisis mažiausiam dalyke, tas yra neteisis ir dideliame. ¹¹ **Taigi, jeigu nebuvote ištikimi neteisios mamonos atžvilgiu, kas jums patikės tikruosius turtus?** ¹³ Jokiam tarnui neįmanoma tarnauti dviem šeimininkams, nes jis arba vieno nekęs, o kitą mylės, arba vieno tvirtai laikysis, o kitą nieku vers. Jums neįmanoma tarnauti Dievui ir ‡mamonai. ¹⁵ Ir jis

§ 16:9 „darykite sau draugų“ – Lk 15:1 eilutėje rašoma, kad „muitininkai ir nusidėjėliai“ pradėjo klausyti Jėzaus. Lk 16:14 eilutėje kalbama apie gobšus žmones. Jie buvo pripratę neteisingai naudoti turtus – savanaudiškai. Jėzus moko, kad teisingai naudojus tai, kas dažniausiai piktnaudžiuojama (žemiškus turtus, mamoną), žmogus atidės lobį danguje. Kas yra šie „draugai“? Lyginant su Lk 16:4, norisi sakyti, kad tai stokojantys žmonės, kurie sulaukė gailėstingos pagalbos iš Kristaus sekėjų, kurie su jais dalijosi žemiškais turtais. Bet J. Gill (1690-1771) pabrėžia, kad Dievas ir Kristus priima atgimusiuosius ir siūlo beasmenį vertimą: „kad būtumėte priimti“. * 16:9 „neteisios mamonos *pagalba*“ – Arba „neteisiąja mamona“. Atkreiptinas dėmesys, kad prievaizdis ir mamona yra apibūdinti ta pačia gr. fraze. † 16:9 „kai jūs išsibaigsite *žemėje*“ – Arba „jūsų galui atėjus“. Priimtajame tekste aišku, kad numatytas atvejis yra tai, kai klausytojų nebebus čia žemėje (tarsi laikinėse palapinėse). Kritiniame tekste atvejis visai kitoks: čia žemėje jos (mamonų) nebeliks. Kai žmogaus nebeliks žemėje jis įeina į amžinas padangtes, ne tuomet, kai žemėje nebeliks mamonos. ‡ 16:13 „mamonai“ – T. y. turtui, pinigams, vertinamiems daiktams.

jiems tarė: „Jūs esate tie, kurie *patys* šįsteisina save žmonių akyse, bet Dievas pažiūsta jūsų širdis, nes tai, kas tarp žmonių aukštai vertinama, Dievo akyse yra bjaurybė.

¹⁹ O buvo tam tikras turtingas žmogus, *kuris vilkėdavo purpuru bei plona drobe ir kasdien †linksmindavosi ištaigingai; ²⁰ taip pat buvo tam tikras †elgeta, vardu Lozorius, kuris šgulėjo prie jo vartų, aptekęs votimis ²¹ ir geisdamas pasisotinti iš trupinių, kurie krisdavo nuo turtuolio stalo; tačiau netgi šunys atėję laižydavo jo žaizdas. ²² Ir įvyko, kad elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo užantį; mirė ir turtuolis ir buvo palaidotas. ²³ Ir pragare, pakėlęs savo akis, *kęsdamas kančias, jis iš tolo pamato Abraomą ir jo užantyje Lozorių. ²⁴ Ir šaukdamas jis tarė: „Tėve Abraomai, pasigailėk manęs ir pasiųsk Lozorių, kad jis †pamirkytų savo piršto galą †į vandenį ir atvėsintų mano liežuvį, nes baisiai kenčiu šioje liepsnoje.“ ²⁵ Bet

§ 16:15 „išsteisina save“ – Arba „skelbia save teisingą juridinę padėtį užimančiais“, t. y. nekaltais. * 16:19 „kuris“ t. „ir jis“. † 16:19 linksmindavosi,“ – „švėsdavosi“. ‡ 16:20 „elgeta“ – Arba „beturtis“, „neturtėlis“, „vargšas“. § 16:20 „gulėjo“ – gal „buvo paguldytas“. * 16:23 kėsdamas kančias,“ – Gr. „būdamas didžiuliuose skausmuose / agonijoje“; šis gr. žodis skiriasi nuo tarpusavyje susijusių žodžių, vartojamų Lk 16:23-25 eilutėse. † 16:24 „pamirkytų“ – Gr. βάπτω (bapto) dar gali būti verčiamas „panardinti“, „įmerkiti (į skystį)“. Plg. βαπτίζω (baptizo), kuris dažnai verčiamas „krikštyti“ ir reiškia panardinti (įprastai į vandenį, bet ir į Kristų ir pan.). βάπτω (bapto) yra vartojamas dar Jn 13:26 ir Apr 19:13. ‡ 16:24 „į vandenį“ – Arba „vandenyje“.

Abraomas tarė: „Atsimink, sūnau, kad tu Šper savo gyvenimą atsiėmei savo gėrybes ir Lozorius tokiu pat būdu *atsiėmė* blogybes. O dabar šis yra guodžiamas, bet tu baisiai kenti. ²⁶ Ir *be visų šitų dalykų, tarp mūsų ir jūsų yra įtvirtinta didžiulė praraja tam, kad tie, kurie nori iš čia pereiti pas jus, negali, ir anie iš ten negali ateiti pas mus.“ ²⁷ Tada jis tarė: „Tai meldžiu tave, tėve, †nusiųsk jį į mano tėvo namus, ²⁸ – nes turiu penkis brolius, – kad jis jiems paliudytų, jog ir jie nepatektų į šią kančios vietą.“ ²⁹ Abraomas jam sako: „Jie turi Mozę ir pranašus, jie privalo jų klausyti.“ ³⁰ O †anas tarė: „Ne, tėve Abraomai! Bet jei kas iš numirusiųjų nueitų pas juos, jie Šatgailautų.“ ³¹ Ir jis jam tarė: „Jeigu jie neklauso Mozės ir pranašų, tai nors kas ir iš numirusiųjų prisikeltų, jie *nesileis įtikinami.“ “

17

³ *Saugokitės: jeigu tavo brolis tau nusideda, †sudrausk jį, ir jeigu jis atgailauja, atleisk jam.
⁴ Ir jeigu jis tau nusideda septynis kartus per

§ 16:25 „per savo gyvenimą“ – Gr. „gyvenime“. * 16:26 „be“ – Gr. „virš“ (PT). † 16:27 „nusiųsk“ – Gr. „kad nusiųstum“. † 16:30 „anas“ – Arba „jis“. Gr. vksm. numato vienaskaitinį trečiojo asmens veiksnį. § 16:30 „atgailautų“ – Gr. būsimasis laikas. * 16:31 „nesileis įtikinami“ – Arba „nebus įtikinti“, „atsisakys tikėti“. * 17:3 „Saugokitės“ – Gr. „Žiūrėkite savęs“, bet dabartinėje kalboje „žiūrėkite savęs“ labiau rodo į savanaudišką savo interesų gynimą. † 17:3 „sudrausk“ – Arba „pabark“.

dieną ir septynis kartus per dieną †atsigręžia į tave, sakydamas: „Aš atgailauju, tu jam atleisk.“

¹¹ Ir įvyko, kad jam einant į Jeruzalę, jis perėjo per Samarijos ir Galilėjos Švidurių. ¹² Ir jam įeinant į tam tikrą kaimą, jį pasitiko dešimt raupsuotų vyrų, kurie *stovėjo atokiai. ¹³ Ir jie pakėlė †balsus sakydami: „Jėzau, Vadove, pasi-gailėk mūsų!“ ¹⁴ Ir juos pamatęs, jis jiems tarė: „Eikite ir pasirodykite kunigams.“ Ir įvyko, kad beeidami jie buvo apvalyti. ¹⁵ Ir vienas iš jų, pa-matęs, kad buvo išgydytas, sugrįžo šlovindamas Dievą garsiu balsu ¹⁶ ir jam dėkodamas parpuolė veidu žemyn prie jo kojų – o jis buvo samarietis. ¹⁷ Ir Jėzus atsakydamas tarė: „Argi ne dešimt buvo apvalyta? O kur devyni?“ ¹⁸ †Neatsirado jokių kitų, sugrįžusių atiduoti Dievui šlovę, kaip tik šitas svetimšalis!“ ¹⁹ Ir jis tarė jam: „Kelkis ir eik! Tavo tikėjimas Šišgydė tave.“ ³² Atsiminkite Loto žmoną! ³³ Bet kas, kuris ketina išgelbėti savo *gyvybę, tas ją pražudys, o bet kas, kuris pražudys savo gyvybę, tas †ją išlaikys.

‡ 17:4 „atsigręžia“ – Arba „atsiverčia“. § 17:11 „vidurių“ – Gal „tarpusienių“; yra klausimas, ar Jėzus per abu kraštus perėjo, arba ar Jis prie ribos perėjo tarp dviejų minėtų kraštų.
 * 17:12 „stovėjo“ – Arba „sustojo“, t. y., buvo stačia padėtimi.
 † 17:13 „balsus“ – Gr. vns., „balsą“. ‡ 17:18 „Neatsirado“ – Gal „Ar neatsirado?“.
 § 17:19 „išgydė“ – Arba „išgelbėjo“.
 * 17:33 „gyvybę“ – Gr. ψυχή (psūche); arba „sielą“, „gyvastį“ (2 k.). † 17:33 „išlaikys“ – Gr. žodis ζωογονέω (zoogoneo) yra giminingas su vienu gr. k. žodžiu, kuris reiškia „gyvybę“; arba „ją (sielą / gyvastį / gyvybę) išlaikys gyvą“.

18

¹ Ir jis pasakė jiems palyginimą apie būtinumą visada melstis ir nepailsti, ² sakydamas: „Viename mieste buvo vienas teisėjas, kuris nebijojo Dievo ir *nepaisė †žmonių; ⁷ Ir argi Dievas neįvykdys keršto už savo išrinktuosius, kurie dieną ir naktį jam šaukia, ir jų atžvilgiu jis ilgai ‡pakenčia? ⁹ Ir jis pasakė šitą palyginimą kai kuriems, kurie pasitikėjo savimi, kad yra teisūs, o Švisus kitus niekino: ¹⁰ „Du žmonės nuėjo aukštyn į šventyklą melstis: vienas – fariziejus, o kitas – muitininkas. ¹¹ Fariziejus atsistojęs šitaip meldėsi *sau: „Dieve, dėkoju tau, kad nesu kaip †visi kiti žmonės – plėšikai, neteisūs, svetimautojai arba va kaip šis muitininkas. ¹² Aš pasninkauju du kartus per savaitę, duodu dešimtinę nuo visko, ką gaunu.“ ¹³ O muitininkas, stovėdamas atokiai, net neturėjo noro savo akių pakelti į dangų, bet ‡mušėsi į krūtinę, sakydamas: „Dieve, Šbūk gailestingas man, nusidėjėliui!“ ¹⁴ Sakau jums: šitas nuėjo žemyn į savo namus išteisintas, ne anas, nes kiekvienas, kuris save aukština,

* **18:2** „nepaisė“ – Arba „negerbė“. † **18:2** „žmonių“ – gr. vns. kuopinis dkt., „žmogaus“. ‡ **18:7** „pakenčia“ – Arba „laukia“. § **18:9** „visus kitus“ – Arba „likusius žmones“. * **18:11** „sau“ – Arba „apie save“, „savo naudai“, „į save“. † **18:11** „visi kiti“ – Arba „likusieji“. ‡ **18:13** „mušėsi į krūtinę“ – T. „mušė į savo krūtinę“. § **18:13** „būk gailestingas man“ – Arba „mano labai numaldyk savo rūstybę“. Tas pats gr. žodis vartojamas Hbr 2:17 eilutėje. Muitininkas suprato, kad vienintelė viltis jam buvo tai, kad Dievo rūstybė būtų nukreipta į jo vietoj užimančią auką.

bus pažemintas, bet kas save žemina, bus išaukštintas.“¹⁶ Bet pasišaukęs juos Jėzus tarė: „Leiskite vaikučiams ateiti pas mane ir jiems nedrauskite, nes tokių yra dangaus karalystė.“¹⁸ Ir vienas valdytojas jo paklausė, sakydamas: „Gerasis Mokytojai, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžinąjį gyvenimą?“¹⁹ O Jėzus jam tarė: „Kodėl mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas.“²⁵ nes lengviau kupranugariui pralįsti pro adatos ausį, negu turtingam įeiti į Dievo karalystę.“²⁷ O jis tarė: „Tie dalykai, kurie neįmanomi žmonėms, yra įmanomi Dievui.“

19

¹⁰ Juk Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir išgelbėti to, kas yra pražuvę.¹⁴ Bet jo piliečiai jo nekentė ir nusiuntė jam iš paskos *pasiuntinius, sakydami: „Mes †nesutinkame, kad šitas mums karaliautu!“³⁸ sakydami: „‡Palaimintas Karalius, kuris ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje ir šlovė aukščiausiose aukštybėse!“⁴¹ Ir kai jis prisiartino, išvydęs miestą, jis dėl jo šverkė,⁴² sakydamas: „*O kad tu, būtent tu, bent šioje savo dienoje būtum †pažinęs tuos dalykus, kurie

* **19:14** „pasiuntinius“ – Arba „delegaciją“ (gr. žodis yra vns.).

† **19:14** „nesutinkame“ – Arba „nenorime“, „prieštaraujame“.

‡ **19:38** „Palaimintas ...“ – Ps 118:26. § **19:41** „verkė“ – Čia vartojamas gr. žodis gali nusakyti net raudojimą. Kitas gr. žodis vartojamas Joh 11:35.

* **19:42** „O kad [...] ramybė!“ – Arba „Jeigu [...] ramybė!“ † **19:42** „pažinęs“ – Arba „atpažinęs“.

lemia tavo ramybę! Bet dabar jie yra paslėpti nuo tavo akių.

20

¹⁸ Kiekvienas, kuris kris ant būtent to akmens, bus sudaužytas, bet ant ko jis nukris, tą sutriuškins. ³⁴ O Jėzus atsakydamas jiems tarė: „Šio *pasaulio vaikai veda ir yra duotos į žmonas; ³⁸ Jis gi nėra mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų, nes visi gyvuoja jam.

21

⁵ Ir kai kuriems kalbant apie šventyklą, kad ji buvo išpuošta gražiais akmenimis bei įžadinėmis dovanomis, jis tarė: ³³ Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai niekaip nepraeis.

22

¹⁹ Ir paėmęs duoną *ir* padėkojęs, *ją* laužė, ir davė jiems, sakydamas: „**Tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas; tai darykite mano atminimui.**“ ²⁰ Tokiu pat būdu *jis* *paėmė ir taurę po vakarienės valgymo, sakydamas: „**Ši taurė yra naujoji sandora mano †krauju, kuris už jus išliejamas.**“ ²¹ **Bet štai mane išduodančiojo ranka yra su manimi ant stalo.** ²² **Ir iš tiesų Žmogaus Sūnus eina, kaip buvo paskirta, bet vargas tam žmogui, per kurį jis yra išduotas!**“ ²⁴ Ir tarp jų taip pat kilo ginčas, kuris iš jų yra laikomas

* **20:34** „pasaulio“ – Arba „amžiaus“. * **22:20** „paėmė ir taurę“ – Gr. kalboje žodis „taurė“ yra vardininko linksnio. † **22:20** „krauju“ – Arba „kraujyje“.

didžiausiu. ²⁵ O jis jiems tarė: †„Tautų karaliai jiems viešpatauja, ir tie, kurie jas užvaldo, Šyra vadinami *geradariais. ²⁶ Bet jūs ne taip darykite. Priešingai, didžiausias tarp jūsų †tebūna tarsi jauniausias, o kas vadovauja lyg tas, kuris tarnauja. ²⁷ Nes katras yra didesnis – kuris †sėdi *prie stalo* ar kuris patarnauja? Argi ne tas, kuris sėdi *prie stalo*?! Tačiau aš tarp jūsų esu kaip tas, kuris patarnauja. ²⁸ O jūs esate tie, kurie pasilikote su manimi mano Šišmėginimuose. ²⁹ Ir aš skiriu jums karalystę, kaip mano Tėvas man paskyrė, ³⁰ kad valgytumėte ir gertumėte prie mano stalo mano karalystėje ir sėdėtumėte sostuose, teisdami dvylika Izraelio genčių.“ ³¹ Ir Viešpats tarė: „Simonai, Simonai, štai Šėtonas pareiškė norą pasisavinti jus, kad persijotų *jus* kaip kviečius, ³² bet aš meldžiausi už tave, kad tavo tikėjimas nenustotų. Ir tu, tąsyk atsivertęs, sutvirtink savo brolius.“ ⁴⁰ Atėjęs į vietą, jis jiems tarė: „Melskitės, kad neižengtumėte *į pagundą. ⁴⁶ ir tarė jiems: „Kodėl miegate? Kelkitės ir melskitės, kad išžengtumėte į pagundą.“

‡ 22:25 „Tautų“ – Arba „Kitataučių“, „Pagonių“. § 22:25 „yra vadinami“ – Arba „vadinasi“. * 22:25 „geradariais“ – Arba „mecenatais“, „remėjais“. Ką turėjo tie karaliai, tą jie gavo iš pavaldinių. Bet, kai trupinius dalydavo pavaldiniams, reikėjo pavadinti tokius karalius geradariais! † 22:26 „tebūna“ – Arba „turi būti“. ‡ 22:27 „sėdi“ (2 k.) – Arba „atsilošia“. § 22:28 „išmėginimuose“ – Gr. žodis πειρασμός (peirasmos) turi kelias reikšmes. Jis vartojamas Lk 22:40, 46 eilutėse kiek kitokia prasmė („pagunda“). * 22:40 „į pagundą“ t. y. į tą nuodėmę, kuri jus gundo.

23

4 Tada Pilotas tarė aukštiesiems kunigams ir miniai: „Aš nerandu šitame žmoguje jokios kaltės.“ ¹² Ir tą pačią dieną Pilotas ir Erodas tapo draugais. Mat anksčiau jie buvo priešiški vienas kitam. ²⁷ O sekė paskui jį daugybė liaudies bei moterų, kurios taip pat jį *apdejavo ir apraudojo. ²⁸ Bet atsigręžęs į jas, Jėzus tarė: „Jeruzalės dukros, neverkite dėl manęs! Verčiau dėl savęs verkite ir dėl savo vaikų! ²⁹ Nes štai ateina dienos, kuriose jie sakys: ‚Palaimintos nevaisingosios ir iščios, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė!‘ ³⁰ Tada jie pradės sakyti kalnams: ‚Griūkite ant mūsų!‘ – ir kalvoms: ‚Pridenkite mus!‘ ³¹ Nes jeigu jie daro šiuos dalykus žaliam medžiui, tai kas †atsitiks sausajam?!“ ³⁹ Ir vienas iš pakabintų nusikaltėlių ‡šmeižė jį, sakydamas: „Jei tu esi Kristus, išgelbėk save ir mus!“ ⁴⁰ Bet kitas sudraudamas atsiliepė jam, sakydamas: „Ar tu net Dievo nebijai, Šnors tau galioja tas pats smerkiantis nuosprendis? ⁴¹ O mums, žinoma, teisėtai, nes gauname atlygį, atitinkantį mūsų darbus, bet šitas nieko nepadoraus nepadarė.“ ⁴² Ir jis tarė Jėzui: „Viešpatie, prisimink mane, kai *savo karalystėje ateisi.“ ⁴³ Ir Jėzus jam tarė:

* **23:27** „apdejavo“ – Arba „mušėsi į krūtinę“. † **23:31** „atsitiks“ – Arba „įvyks“. ‡ **23:39** „šmeižė jį“ – Arba „jam piktžodžiavo“. § **23:40** „nors tau galioja tas pats smerkiantis nuosprendis“ t. „esi po tuo pačiu smerkiančiu nuosprendžiu“.

* **23:42** „savo karalystėje ateisi“ – Arba „ateisi su savo karališka valdžia“; gal „ateisi į savo karalystę“.

„Iš tiesų sakau tau: †tu būsi su manimi rojuje šiandien.“ ⁴⁴ Ir buvo apie šeštą valandą, ir visą ‡kraštą apgaubė tamsa iki devintos valandos, ⁴⁵ ir saulė aptemo, ir šventyklos uždanga buvo perplėštas pusiau. ⁴⁶ Ir sušukęs garsiu balsu Jėzus tarė: „Tėve, į tavo rankas aš Špavedu savo dvasią!“ O *tai pasakęs jis išleido dvasią.

24

¹ O pirmąją savaitės *dieną*, *labai anksti ryte, jos atėjo prie kapo, nešdamos kvėpalus, kuriuos buvo paruošusios, ir su jomis *buvo* kai kurios *kitos moterys*. ² Ir jos rado akmenį nuritintą nuo kapo, ³ o įėjusios nerado Viešpaties Jėzaus kūno. ⁴ Ir kai jos dėl to buvo labai sumišusios, įvyko *taip*, kad štai du vyrai spindinčiais drabužiais †prisiartino prie jų. ⁵ Ir joms išsigandus ir nuleidus žemyn ‡veidus, juodu joms tarė: „Kodėl ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? ⁶ Nėra jo čia, bet jis yra prikeltas!

† 23:43 „tu būsi su manimi rojuje šiandien“ – Gr. k. žodžių tvarka yra „šiandien tu būsi su manimi rojuje“. Gr. kalboje žodis sakinio pradžioje yra pabrėžiamas; Jėzus pabrėžė, kad atgailavusiam ir Jėzumi pasitikėjusiam vagiui nereiks laukti, kol Jėzus ateis valdyti žemę, bet būtent tądien jau bendraus su Jėzumi rojuje; nėra jokio pagrindo klaidatikių teiginiui, kad Jėzus aiškino ne buvimo kartu laiko, bet laiką, kai kalba, kaip jie klaidingai išverčia: „sakau tau šiandien: tu būsi su manimi rojuje“. ‡ 23:44 „kraštą“ – Arba „žemę“. Š 23:46 „pavedu“ – Gr. (PT) „pavesiu“. * 23:46 „tai“ – Gr. (PT) dgs., „tuos dalykus“. * 24:1 „labai anksti ryte“ – Gr. „giliau aušrą“; arba „rytui vos auštant“. † 24:4 „prisiartino“ – Arba „priėjo“. ‡ 24:5 „veidus“ – Gr. vns. žodis (Priimtajame tekste).

Atsiminkite, kaip jis, dar būdamas Galilėjoje, jums kalbėjo, ⁷ sakydamas: „Žmogaus Sūnus turi būti atiduotas į žmonių nusidėjėlių rankas, būti nukryžiuotas, ir trečią dieną prisikelti!“ ⁸ ŠTada jos atsiminė jo žodžius. ⁹ O sugrįžusios nuo kapo, jos pranešė visa tai Vienuolikai ir visiems kitiems. ¹⁵ Ir įvyko, kad jiems besikalbant ir *emocingai besitarianant, pats Jėzus prisiartinęs keliavo kartu su jais. ²⁵ Tada jis tarė jiems: „**O neišmaėliai, †tai yra žmonės** lėtos širdies tikėti visais dalykais, kuriuos kalbėjo pranašai! ²⁷ Ir pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų jis †aiškino ir aiškino Šjiems, kas visuose šventraščiuose *pasakyta* apie jį. ³² Ir jie vienas kitam tarė: „Argi mūsų širdys nedegė mumyse, kai jis kelyje mums kalbėjo ir kai mums atvėrė šventraščius?“ ³³ Ir tą pačią valandą pakilę, jie sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius Vienuolika ir tuos, *kurie buvo* su jais, ³⁴ * kurie sakė: „Viešpats prisikėlė tikrai ir pasirodė Simonui!“ ⁴⁵ Tada jis atvėrė jiems protą, kad jie galėtų suprasti šventraščius, ⁴⁶ ir tarė †jiems: „Šitaip yra parašyta ir šitaip turėjo Kristus kentėti ir trečiąją dieną prisikelti iš mirusiųjų, ⁴⁷ ir jo vardu turi būti autoritetingai

Š 24:8 „Tada“ – Arba „Ir“. * 24:15 „emocingai besitarianant“ – Arba „beklausinėjant vienas kito“, „besiginčijant“. † 24:25 „tai yra“ – Arba „ir“. ‡ 24:27 „aiškino ir aiškino“ – Gr. vksm. forma yra imperfektas, kuris rodo į tęstinį, nebaigtinį veiksmą. Š 24:27 „jiems, kas visuose šventraščiuose *pasakyta* apie jį“ – Arba „jiems tuos dalykus apie save, *esančius* visuose šventraščiuose“. * 24:34 „kurie sakė“ – T. „sakančius“. † 24:46 „jiems: „Šitaip“ – Arba „jiems, kad šitaip“.

skelbiama visoms tautoms atgaila ir nuodėmių atleidimas, pradėdant nuo Jeruzalės. ⁴⁸ Ir jūs esate šių dalykų liudytojai. ⁴⁹ Ir štai aš siunčiu ant jūsų, [‡]ką yra pažadėjęs mano Tėvas, o jūs pasilikite Jeruzalės mieste, kol būsite apvilkti jėga iš aukštybių.“

⁵⁰ Ir jis išvedė juos iki Betanijos, ir pakėlęs savo rankas, juos palaimino. ⁵¹ Ir įvyko taip, *kad*, kol jis juos laimino, jis pasitraukė nuo jų ir buvo paimtas į dangų. ⁵² O pagarbinę jį, jie su didžiu džiaugsmu sugrižo į Jeruzalę, ⁵³ ir šventykloje būdavo nuolat, girdami ir laimindami Dievą. Amen.

[‡] 24:49 „ką yra pažadėjęs mano Tėvas“ t. „savo Tėvo pažadą“.

Tikinčiųjų paveldo vertimas **The Holy Bible in Lithuanian, Believers' Heritage** **Translation**

Copyright © 2022 Believers' Bible Society, Inc.

Language: lietuvių (Lithuanian)

FBV: this translation is directly from the Hebrew and Greek text. It is licensed under a Creative Commons Attribution Share-Alike 4.0 Unported License. The intent is to be as faithful as possible to the original meaning without being awkward or misleading. The style is contemporary English, avoiding slang or colloquialisms, speaking to our modern society in a way people will understand. The Free Bible Version is a project of Free Bible Ministry www.freebibleministry.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Apr 2023 from source files dated 27 Apr 2023

b15e8d71-7158-5778-8480-4f1da5eff2ca